

آزادی؛ در سرزمین خاکستری

مروری بر کارنامه و مفهوم آزادی زن در غرب که زنان را تا جایگاه حیوانات پایین کشیده است

۲۲

چهارشنبه ۲۱ دی ۱۴۰۱ | ۱۸ جمادی‌الثانی۱۴۴۴ | سال سی‌ویکم | شماره ۸۶۸۷۶

زن، زندگی، آزادی با مدل غربی

مرضیه هاشمی می‌گوید: با توسعه نرم‌افزارها و استفاده مردم از فضای مجازی خشونت علیه زنان افزایش یافته است

۲۴

همیشه بد

تصویر بدون رتوش زنان در غرب

مریم نقاشان می‌گوید باید غرب و واقعیت‌های آن را به درستی ببینیم و در نقد و دفاع از آن در حوزه زن دچار افراط و تفریط نشویم

گزارش حمیدرضا بوجاریان خبرنگار

رتبه‌به ۱۲کنکور در رشته حقوق بوده، فارغ‌التحصیل مقطع دکتری در این رشته است و موفق شده مدرک حقوق حکومتی از دانشگاه روستوک آلمان را کسب کند و در دستگاه قضایی آلمان محل و مورد مراجعه برای مشاوره قضات این کشور شود. «مریم نقاشان» در رشته‌های ورزشی متعددی صاحب عنوان است و سسال ۹۸ با وجود امتیازات بسیاری که به او برای زندگی توأم با رفاه در آلمان داده شد تصمیم گرفت به ایران بازگردد و تجربه و دانش خود را در داخل کشور به‌کار بگیرد. نقاشان در گفت‌وگو با همشهری معتقد است فرهنگ غرب در مواجهه با زنان در ۲۰سال گذشته راه‌های متعددی را پیموده‌است که همگی با شکست روبه‌رو شده‌است. او که در دیدار جمعی از زنان فرهیخته و متخصص کشور، سخنرانی کرده‌است از اینکه زنان در غرب به‌عنوان کارگران ارزان‌قیمت استفاده‌می‌شوند انتقاد می‌کند.

دکترای حقوق حکومتی، شاخه‌ای تلفیق شده ازحقوق، جامعه‌شناسی سیاسی و فرهنگی است که افراد با تحصیل در آن نقش مشاور و ایده‌پرداز را برای مدیران به‌منظور کمک به تصمیم‌گیری بهتر مدیران ایفا می‌کنند. مریم‌نقاشان در آلمان چنین تجربه‌ای را دارد و کمک‌های شایانی به مسئولان آلمانی برای تصمیم‌گیری بهتر برای اداره حکومت داشته‌است. از این رو، او با نگاه حاکمان غربی به زنان آگاهی بیشتری دارد و از نزدیک سیاست‌های دولتمردان غربی را در مورد زنان حس کرده‌است.

او با بیان اینکه علاقه‌ای به قیاس کردن زندگی زنان درغرب و ایران ندارد در پاسخ به این سؤال که آیا غربی‌ها به زن نگاهی متناسب با جایگاه او دارند یا نه، می‌گوید: «سیاست‌های کلی کشورها و نظام حکمرانی آنان از ایدئولوژی مستثنی نیست. یک ایدئولوژی مبنایی الهی و دیگری مبنایی مادی دارد. اصول اساسی که بنیای غرب بر پایه آن ترسیم شده‌است، بر مبنای جهان‌بینی مادی ترسیم شده‌است. از این رو در ۲۰۰سال گذشته غرب همه اصول و رفتارهای خود را براساس مادی‌گرایی تنظیم و تثبیت کرده‌است. براساس این مبنا، آزادی‌های جنسیتی و جنسی به‌شدت گسترش یافت که خود منجر به بروز فسادها و چالش‌های جدی در این جوامع شده‌است.»

نقاشان با بیان اینکه مشکلاتی که غرب در ایدئولوژی خود خصوصا در حوزه زن با آن روبه‌رو شده‌است سبب اصلاح سیاست‌های قبلی این کشورها در مسئله زن و سبک زندگی آنان شده‌است، می‌افزاید: «اکنون غرب به این

نتیجه رسیده‌است که باید به فطرت انسانی بازگردد و در این راستا، توجه به خانواده، ترویج فرزندآوری و همسان‌سازی عقاید را در دستور کار قرار داده‌است و در کلیساها مروج آن شده‌است.»

این محقق و کارشناس حقوق با بیان اینکه دنیای غرب با بیماری سختی در زمینه تعارض‌های جنسیتی روبه‌رو بوده‌است و هنوز هم نشانه‌های آن به راحتی دیده می‌شود سخن به میان می‌آورد و حرفش را اینطور ادامه می‌دهد: «غرب به‌دنبال القا و ترویج نسخه‌ای از سیاست‌هایی است که در ۲۰۰سال گذشته آنها را مریض کرده‌است و آنان قصد دارند این مریضی را به ایران و کشورهای مسلمان منتقل کنند درحالی‌که خودآنگون به‌دنبال بهره‌برداری از آموزه‌های دینی هستند که در کشورهای مسلمان در حال اجراست.»

او با اشاره به اینکه فروپاشی خانواده درغرب در سال‌های گذشته رونق رو به رشدی داشته‌است، ادامه می‌دهد: «در گذشته مسئله فروپاشی خانوادگی در کشورهای غربی به شدت بالا بود.

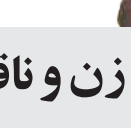
سیاستمداران غربی برای کم کردن سرعت آن، تصمیم گرفته‌اند ریزل زندگی و

سبکی که دنبال می‌کردند را تغییر دهند و رویه‌ای جدید را در پیش بگیرند و بنیان‌های خانواده را مورد توجه قرار دهند. گرچه در اغلب کشورهای اروپایی هنوز به موفقیت چندانی برای نیل به این مقصود نرسیده‌اند.»

این دکترای حقوق حکومتی از دانشگاه روستوک آلمان، در ادامه و در پاسخ به این سؤال که چرا

با وجود شعارهای برابری و عدالت در غرب زنان نسبت به مردان دستمزد کمتری برای کاری مشابه با مردان دریافت می‌کنند، ریشه این موضوع را در انقلاب صنعتی در قرون ۱۷ و ۱۸ میلادی می‌داند و توضیح می‌دهد: «تا قبل از انقلاب صنعتی، زنان حق کار کردن در بیرون از خانه را نداشتند و این مردان بودند که همه فرصت‌های شغلی را در اختیار داشتند و درآمد کسب می‌کردند. در این سیستم زنان همواره وابسته به مردان بودند و راه برای استثمار آنان از سوی مردان باز بود. بعد از دوره انقلاب صنعتی، کارفرمایان به این نتیجه رسیدند که به ازای اجازه‌دادن به زنان برای کار کردن در کارخانه، به آنان حقوق کمتر اما کاری برابر با مردان بدهند تا با این روش هزینه‌های تولید کمتر شود و نیروی کار ارزان‌قیمت‌تر و کارآمدتری اختیار داشته باشند.»

نقاشان حرفش را اینطور ادامه می‌دهد: «این رویه هنوز هم برقرار است چرا که قوانین درغرب به سادگی قابل تغییر نیست و زمان طولانی برای اصلاح آن نیاز است. معمولاً چنین قوانینی نیز کمتر ازسوی مسئولان در این کشورها مشمول تغییر می‌شود و عمدتاً قوانین حمایتی برای

فیلم سخنرانی مریم نقاشان در محضر رهبر معظم انقلاب را با اسکن این کد ببینید

آنها پیش‌بینی می‌شود.» او به‌موضوع قابل تاملی در پس پرده این حمایت‌ها اشاره می‌کند که دارند افرادی قانع هستند و کمتر به‌دلیل **در غرب، بعد از دوره انقلاب صنعتی، کارفرمایان به این نتیجه رسیدند که به ازای اجازه‌دادن به زنان برای کارکردن در کارخانه‌ها، به آنان حقوق کمتر اما کاری برابر با مردان بدهند تا با این روش هزینه‌های تولید کمتر شود و نیروی کار ارزان‌قیمت‌تر و کارآمدتری در اختیار داشته باشند.**

دستمزد پایین شکایت می‌کنند چرا که ممکن است با اعتراض کار خود را از دست بدهند. دولت با اجزای برخی سیاست‌های به‌ظاهر حمایتی برای زنان مانند پدرخوانده عمل می‌کند و برای اینکه دیکتاتوری پنهان خود را در جامعه اجرا کند و همه زنان را زیر سلطه خود ببرد، ارتباطات آنان را با خانواده قطع می‌کند تا نظارت کاملی بر افراد داشته باشد و بتواند براساس میل خود به مردم و زنان جهت بدهد.»

زنانی که برده جنسی می‌شوند
او به دیگر پیامدهای انقلاب صنعتی بر زنان اشاره می‌کند و با بیان اینکه بدنه ضعیف اقتصادی جامعه زنان در غرب در این فرایند بیشترین آسیب را متحمل شده‌است، تأکید می‌کند: «قربانی اصلی انقلاب صنعتی در

غرب، زنان فقیر از نظر اقتصادی و فرهنگی بودند. اکنون نیز با گذشت ۴قرن از وقوع انقلاب صنعتی، به‌دلیل نهادینه شدن فرهنگ استثمار زنان طبقه کارگر در غرب، استفاده از کارگران زن ارزان‌قیمت برای تبلیغات جنسی و فیزیکی عمدتاً در مراکزى که تبلیغات بیرونی دارند به‌شدت در حال انجام شده و از این‌خبر به‌شکل ابزاری استفاده می‌شود.»

این محقق و کارشناس حقوق حرفش را اینطور ادامه می‌دهد: «زنانی که در گروه‌های طبقاتی مرفه‌تر قرار دارند به حوزه‌های بهره‌برداری جنسی و تبلیغاتی ورود نمی‌کنند بلکه شرکت‌های اقتصادی بزرگ با پرداخت‌های اندک به زنانی که در فقر قرار دارند و هزینه برای زیبایی آنها، ظاهرآ به‌دنبال ارزش‌دادن به زن هستند اما درعمل چنین نیست. نقاشان، بهره‌برداری جنسی و فیزیکی از بدن زن را در غرب برای بسیاری از شرکت‌های بزرگ اقتصادی را می‌بیند و برای جلب و جذب مشتری بیشتر می‌داند و در ارزیابی این موضوع می‌گوید: «لجام گسیخته شدن رفتارهای جنسی در تبلیغات شرکت‌ها و گسترش بی‌بند و باری در این نوع تبلیغات سبب شده‌است بسیاری از خانواده‌های غربی که اصالت خانوادگی و اجتماعی خود را حفظ کرده‌اند از فروشگاه‌هایی که چنین تبلیغاتی را به‌کار می‌برند خرید نکنند. این خانواده‌ها با این روش اعتراض خود را به نظام رسانه‌ای و صنعت تبلیغات مبتنی بر ابتذال و بهره‌کشی جنسی از زن نشان می‌دهند و خواهان پایان‌دادن به این روش تبلیغاتی برای فروش کالا‌های شرکت‌ها و فروشگاه‌ها هستند.»

تعریف غرب از آزادی زن نقاشان که در آلمان مشاوره حقوقی نیز ارائه کرده‌است، براسنخ به این سؤال که تعریف غرب از آزادی خصوصا برای زنان چیست؟ با اشاره به اینکه تعریف آزادی مطلق نیست و نمی‌توان برای آن در جوامع مختلف یک تعریف واحد ارائه کرد، می‌گوید: «آزادی مطلق درهیچ کجای دنیا وجود ندارد و کسی نمی‌تواند چنین ادعایی را نیز مطرح کند. همیشه آزادی تحت سیاست‌های حاکمیتی تعریف و تثبیت می‌شود. هر کس با هر تفکری که حاکم می‌شود ایدئولوژی خود را به جامعه‌القامی کند و آزادی تا جایی که سیاست‌های آن ایدئولوژی را نقض نکند تعریف می‌شود.»

او در این باره مثالی می‌زند و می‌گوید: «درست است که غرب ادعای آزادی انتخاب پوشش را دارد و این موضوع را نیز تبلیغ می‌کند اما تا زمانی که پوشش یک زن مسلمان در غرب مشکلی برای حکومت ایجاد نکند ایرادی ندارد اما اگر همین دولت احساس کند که یک زن مسلمان با حجاب خود ممکن است دیگران را نیز به حجاب داشتن متمایل کند با آن برخورد می‌کند بدون اینکه قانون آزادی نوع پوشش را که خود وضع کرده‌است رعایت کند.»

نکته

رهبری

بخشی از بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی درباره نگاه به زن در غرب

■ نگاه ناقص و گمراه‌کننده غرب

نگاه غرب به زن، نگاهی است منحط، ناقص، گمراه‌کننده و غلط. نگاه اسلام به زن، نگاهی است عزت‌بخش، کرامت‌بخش، رشدآفرین، استقلال‌دهنده به هویت و شخصیت زن؛ این ادعای ماست. ما این ادعا را با محکم‌ترین ادله می‌توانیم اثبات کنیم.

۱۳۹۱/۰۴/۲۱

■ کج‌راهِه غرب

آزادی انسانی به‌معنای آزادی اخلاقی بی‌بندوباری فرهنگی غربی نیست. ما نباید برای اینکه خودمان را در چشم غربی‌ها شیرین کنیم، دم از حرفی بزنیم که آنها می‌زنند؛ که حرف غلط است، باطل است و امروز دارد بطلان خودش را نشان می‌دهد. ما از احترام به انسان، احترام به زن حرف می‌زنیم؛ این نیاپیستی اشتباه بشود با آنچه در غرب زیر این مفاهیم ترجمه می‌شود و گفته می‌شود و بیان می‌شود. مفاهیم اسلامی مورد نظر است؛ عدالت با معنای اسلامی خود، آزادی با معنای اسلامی خود، کرامت انسان با معنای اسلامی خود که اینجا همه در اسلام روشن است. غربی‌ها هم برای خودشان یک حرف‌هایی دارند. در این زمینه‌ها، در این ارزشگذاری، راه آنها، راه کج و منحرفی است.

۱۳۹۰/۰۷/۲۴

■ اشک انسان درمی‌آید

حجاب، تکریم آن‌کسی است که در حجاب است. حجاب زن، تکریم زن است. در بیشتر کشورها – حالا من «بیشتر» که می‌گویم، چون همه را اطلاع ندارم – در گذشته، در قدیم، در همین اروپا تا دو سیست، سیصد سال پیش زن‌های اعیان و اشراف حجابی روی صورتشان می‌انداختند؛ در بعضی از فیلم‌های قدیمی شاید دیده باشید، یک حجاب می‌انداختند که چشم‌ها به روی آنها نیفتند. این، تکریم است. در ایران باستانی زن‌های اعیان و اشراف و رؤسا همه باحجاب بودند؛ زن‌های افراد پایین و طبقات پست، نه، بی حجاب هم می‌آمدند؛ مانعی هم نبود. اسلام آمد این تبعیض را گذاشت کنار، گفت نه‌خیر، زن باید باحجاب باشد، یعنی این تکریم مال همه زنان است. این است نظر اسلام.

آن وقت آنها حالا شده‌اند طلبکار، ما شده‌ایم بدهکار! آنها بدهکار نده! آنها باید بگویند چرا زن را مثل یک کالا وسیله شهوت‌رانی قرار دادند. یک آمارى را همین دیروز برای من نقل کردند – آمار مال یک هفته قبل است – که یک‌سوم زن‌های دنیا از دست مردها کتک می‌خورند! به‌نظر من اشک انسان در می‌آید؛ این گریه‌آور است. و این بیشتر در کشورهای صنعتی است؛ در کشورهای فرنگی ناشی از همان خشونت‌های جنسی و مطالبات جنسی است که مرد از زن دارند. این هوچی‌گری‌های خودنفس‌خود را پیدا کنند دیگر نمی‌توانند صرفاً مصرف‌کننده کالا باشد. این مسئله با سیاست‌های اقصای غرب در تضاد است.

۱۳۸۶/۱۰/۱۳

■ تعدی به زن در محیط کار

رژیم آمریکا در حالی به‌نام حقوق زن بر ضد جمهوری اسلامی تبلیغ می‌کند که زن آمریکایی در خانواده و در محیط کارش مورد تعدی و سوءاستفاده و اهانت است، در حالی خود را پرچمدار مشارکت مردمی در حکومت می‌شمارد که هر جا مردم مسلمان حکومتی تشکیل دهند، با همه عده و عُدّه در مقابل آنان به میدان می‌آید و از کودتاهای نظامی و توطئه‌های سیاسی بر ضد آنان با همه وجود پشتیبانی می‌کند.

۱۳۷۷/۱۲/۲۸

■ افراط و تفریط در برخورد با زنان

غربی‌ها در زمینه شناخت طبیعت زن و چگونگی برخورد با جنسین زن، دچار افراط و تفریط بوده‌اند. اساساً نگرش غربی نسبت به زن، یک نگرش مبنی بر عدم‌برابری و عدم‌تعادل است. شما به شاعرانه‌ایی که در غرب داده می‌شود، نگاه نکنید؛ این شعارها بوج است و حاکی از واقعیت نیست. فرهنگ غربی را از این شعارها نمی‌شود فهمید. فرهنگ غربی را باید در ادبیات غربی جست‌وجو کرد. کسانی که با ادبیات اروپایی، با شعر اروپایی، با رمان و داستان و نمایشنامه‌های اروپایی آشنا هستند، می‌دانند که در چشم فرهنگ اروپایی، خانواده مصرف‌گرایی را ترویج نکنند سیاست‌های اقتصادی شرکت‌های بزرگ با مشکل روبه‌رو می‌شود. اگر جمع‌زبای‌اززنان چنین نگاه کنید، ببینید چه نفسی با چه زبانی و با چه دیدی در این نمایشنامه‌ها و سایر ادبیات غربی به زن نگاه می‌شود! مرد در ادبیات غربی، سرور و ارباب زن و اختیاردار اوست که بعضی از نمونه‌های این فرهنگ و آثار آن، امروز هم باقی است.

۱۳۷۶/۰۷/۳۰

وقتی منافع غربی‌ها به خطر می‌افتد

اسلام مقررات ظلم‌ستیزانه و عدالت‌خواهانه دارد که با منافع کشورهای قدرتمند در تضاد است. وقتی زنی به حجاب و ارزش آن بسی می‌برد و عزت‌نفس خود را پیدا کند دیگر نمی‌تواند صرفاً مصرف‌کننده کالا باشد. این مسئله با سیاست‌های اقصای غرب در تضاد است.

■ ■ ■

زنان مصرف‌کننده نباشند

اگر زنان به‌عنوان محور خانواده مصرف‌گرایی را ترویج نکنند سیاست‌های اقتصادی شرکت‌های بزرگ با مشکل روبه‌رو می‌شود. اگر جمع‌زبای‌اززنان چنین نگاه کنید، ببینید چه نفسی با چه زبانی و با چه دیدی در این نمایشنامه‌ها و سایر ادبیات غربی به زن نگاه می‌شود! مرد در ادبیات غربی، سرور و ارباب زن و اختیاردار اوست که بعضی از نمونه‌های این فرهنگ و آثار آن، امروز هم باقی است.

سیاسی دید.